

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 255/08-51

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. novembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť spoločnosti F., s. r. o., K., zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a namietaného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb/767/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb/767/00 p o r u š i l základné právo spoločnosti F., s. r. o., K., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajskému súdu v Košiciach prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb/767/00 konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Spoločnosti F., s. r. o., K., priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia spoločnosti F., s. r. o., K., v sume 10 098 Sk (slovom desať tisícdeväťdesiatosem slovenských korún) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Ľ. R., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 10 098 Sk (slovom desať tisícdeväťdesiatosem slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 255/08-33 z 24. septembra 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti F., s. r. o., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb/767/00.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľka v tomto opísanom skutkovom stave:

„... sťažovateľka priamo vyvolala tento súdny spor tým, že ako jeden z veriteľov úpadcu K. s. r. o. poprela pohľadávku iného veriteľa úpadcu, pretože mala dôvodné pochybnosti o jej pravosti a výške.

...

Odo dňa (28. 9. 2000), kedy žaloba vedená pod sp. zn. 13 b/767/00 napadla na krajský súd, bol tento v konaní po dobu 3 rokov absolútne nečinný. Do dňa 25. 3. 2003 nevytýčil v uvedenom konaní žiadne pojednávanie. Následne dňa 25. 3. 2003... súd vyniesol rozsudok. Voči rozsudku podala sťažovateľka odvolanie... Najvyšší súd... uznesením zo dňa 29. 4. 2005 sp. zn. 6 Obo 176 /2003 napadnutý rozsudok zrušil... Uznesenie Najvyššieho súdu... zo dňa 29. 4. 2005 bola Krajskému súdu doručené dňa 29. 6. 2005. Od uvedenej doby Krajský súd je aj naďalej v konaní absolútne nečinný.

...

Sťažovateľka sa dožadovala nápravy a odstránenia prietáhov v konaní žiadosťou o vytýčenie pojednávania zo dňa 8. 5. 2006, na ktorú súd nereagoval. Následne sťažovateľka využila svojho práva domáhať sa nápravy sťažnosťou predsedovi súdu podľa § 62 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z. Na sťažnosť odpovedal sťažovateľke predseda súdu listom zo dňa 21. 5. 2007, v ktorom konštatuje vznik prietáhov v konaní, ktoré odôvodnil personálnymi zmenami na súde. Podľa názoru sťažovateľky súdny spor trvá neprimerane dlhú dobu... a ani po takmer 8 rokoch od začatia súdneho konania sa vo veci právoplatne nerozhodlo. Podľa názoru sťažovateľky už začatím konkurzného konania sa ocitla v stave právnej neistoty. Začatím ďalšieho súdneho sporu sa neistota ešte viac prehĺbila.

...

Sťažovateľka považuje nekonanie súdu za neospravedlňiteľné. Akákoľvek spravodlivosť, ktorá má vyplynúť z právoplatného rozsudku, je spravodlivosťou len do takej miery, do akej môže včas reflektovať na vzniknutý stav a napraviť neisté pomery. Rozsudok vo veci samej vyneseny s takým časovým odstupom stráca povahu efektívneho prostriedku nápravy. Sťažovateľka má za to, že tento postup súdu znamená pre ňu odopretie spravodlivosti (denegatio iustitiae), a že všetky jej doteraz učené úkony boli zbytočné.“

3. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľky na prerokovanie a rozhodnutie vo veci bez zbytočných prietáhov upravené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jej právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 13 Cb/767/00 bolo porušené.

Prikazuje sa, aby Krajský súd v Košiciach vo veci sp. zn. 13Cb/767/00 konal.

Súd priznáva sťažovateľke podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky finančné zadostučinenie vo výške 500 000,- Sk.

Súd priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov právnej zástupkyňi sťažovateľky JUDr. L. R., advokátke, so sídlom v K...“.

Sťažovateľka svoju sťažnosť o primerané zadostučinenie odôvodnila takto:

„... ako nemajetkovú ujmu za stav znásobenej právnej neistoty v prebiehajúcom súdnom spore. Sťažovateľka má za to, že úkony, ktoré doposiaľ učinila vo veci samej, boli márne a zbytočné, jej postavenie sa nijako nezlepšilo a napriek snahe, ktorú vyvinula, je súdom prehliadaná. Ako fyzická osoba by mohla pociťovať krivdu a poníženie, ktoré ale jej ako právnickej osobe neprislúchajú. Prislúcha jej však konštatovať narušenie princípov rovnosti, právnej istoty, opodstatnenosti samotného práva domáhať sa svojich práv na súde, keď v konečnom dôsledku sa pre plynutie času svojich práv domôcť nemôže. ...“.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril krajský súd listom z 19. júna 2008 (sp. zn. 1 SprV/534/08) a zo 6. októbra 2008 (sp. zn. 1 SprV/814/08). K vyjadreniu krajského súdu zaujala podaním z 21. októbra 2008 stanovisko právna zástupkyňa sťažovateľky.

4.1 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení okrem iného uviedol:

„Nesúhlasíme s tvrdením sťažovateľky, že súd bol po dobu troch rokov od podania žaloby absolútne nečinný.

...

Sme toho názoru, že v prejednávanej spore ide o vec skutkovo náročnú a k urýchlenému pojednávaniu veci neprispievajú ani účastníci (ani sťažovateľka) svojou neúčastou na pojednávaniach.“

4.2 Sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k vyjadreniu krajského súdu okrem iného uviedla:

„Predseda súdu, sa vo svojom stanovisku ani nezmieňuje o priet'ahoch v konaní namietaných od 29. 6. 2005, kedy sa spis vrátil z Najvyššieho súdu SR do dňa podania sťažnosti na Ústavný súd SR a nezmieňuje sa ani o tom, že sťažovateľ žiadal o odstránenie priet'ahov v konaní sťažnosťou zo dňa 24. 4. 2007, ktorá sťažnosť hoci bola podaná dôvodne, nemala sťažovateľom želaný efekt.

...

Námietka predsedu súdu o neúčastiach sťažovateľky na pojednávaniach je neopodstatnená a navyše v kontexte nami vytýkaných nedostatkoch v procesnom postupe súdu, najmä z hľadiska sporadického nariaďovania pojednávani aj účelová.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávani – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti a k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a zo spisu krajského súdu sp. zn. 13 Cb/767/00 zistil tento priebeh a stav konania:

Žalobný návrh na zistenie popretej pohľadávky vo výške 493 287 324,58 Sk (v ktorom sťažovateľka má procesné postavenie ako žalovaná v 5. rade) bol podaný 6. októbra 2000 krajskému súdu, ktorý je vedený pod sp. zn. 13 Cb 767/00.

Následne krajský súd vykonal vo veci tieto úkony:

Sudca dal 20. októbra 2000 kancelárii pokyn zaslať žalobný návrh žalovaným, aby sa k nemu vyjadrili v lehote 15 dní.

Sudca dal 31. októbra 2000 kancelárii pokyn, aby nariadila termín pojednávania na 26. november 2000 a vyzvala odporcov, aby sa k návrhu na začatie konania vyjadrili.

Žalobca a žalovaná v I. rade sa na pojednávanie nedostavili. Žalovaní v II. III. a IV. rade predložili písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu. Súdne pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Sudca dal 14. februára 2003 kancelárii pokyn na nariadenie termínu pojednávania na 25. marec 2003 a doručenie vyjadrenia žalovaných žalobcovi.

Krajský súd uskutočnil súdne pojednávanie 25. marca 2003 za prítomnosti všetkých účastníkov konania a spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania. Vypočul účastníkov konania a vykonal dokazovanie predloženými listinami. Vyhlásil uznesenie, ktorým konanie voči žalovanému v II. rade zastavil, a v merite veci rozhodol vyhlásením rozsudku.

Krajský súd 25. apríla 2003 vyhotovil rozsudok, ktorým rozhodol v merite veci a uznesenie o zastavení konania voči žalovanému v II. rade.

Dňa 13. mája 2003 žalovaný v II. rade podal odvolanie proti uzneseniu č. k. 13 Cb 767/00-92 z 25. marca 2003. Sťažovateľka a žalovaná v III. rade podali odvolanie proti tomuto rozsudku.

Sudca dal 10. júla 2003 kancelárii pokyn, aby predložila spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu i rozsudku.

Sťažovateľka podaním krajskému súdu 23. októbra 2003 doplnila svoje odvolanie proti rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6 Obo 168/03 z 29. apríla 2005 zmenil uznesenie krajského súdu č. k. 13 Cb 767/00-92 z 25. marca 2003, zrušil rozsudok

krajského súdu sp. zn. 13 Cb 767/00 z 25. marca 2003 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Spis bol vrátený krajskému súdu 29. júna 2005.

Dňa 30. júna 2005 bol spis pridelený novému zákonnému sudcovi.

Sťažovateľka podaním krajskému súdu 10. mája 2006 žiadala nariadenie pojednávania vo veci.

Sudca dal 7. júla 2008 kancelárii pokyn, aby nariadila termín pojednávania na 30. júl 2008.

Žalovaná v I. rade sa podaním 29. júla 2008 ospravedlnila z nariadeného pojednávania a požiadala krajský súd o preloženie termínu pojednávania z dôvodu práceneschopnosti.

Krajský súd 30. júla 2008 uskutočnil pojednávanie za účasti žalovaných v III. až V. rade. Sťažovateľka poukázal na účelové ospravedlnenie žalovanej v I. rade a žiadala prešetriť pravdivosť údajov. Krajský súd pojednávanie odročil na neurčito.

Sudca dal 16. septembra 2008 kancelárii pokyn nariadiť termín pojednávania na 1. október 2008.

Podaním 29. septembra 2008 sa žalobca ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu.

Krajský súd 1. októbra 2008 uskutočnil pojednávanie za účasti žalovaných v III. až V. rade. Žalobca a žalovaná v I. rade sa pojednávania nezúčastnili. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

1. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05, I. ÚS 98/07). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je konanie týkajúce zistenia popretej pohľadávky v konkurznom konaní, ktoré sa začalo 6. októbra 2000 a dosiaľ nie je skončené. K času rozhodovania ústavného súdu konanie vedené krajským súdom v predmetnej veci trvá viac ako osem rokov.

1.2 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd aj v predmetnom prípade bral do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné)

relevantnú na rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie na zistenie popretej pohľadávky v konkurznom konaní nehodnotil ako právne a skutkovo zložité konanie.

1.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky, v preskúmvanej veci ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

1.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov.

Pokiaľ ide o postup krajského súdu, ústavný súd zistil, že krajský súd vo veci konal, a to až do 26. novembra 2000, keď uskutočnil súdne pojednávanie. V období od 27. novembra 2000 do 14. februára 2003 bol krajský súd absolútne nečinný v trvaní viac ako dva roky a dva mesiace. Ďalej bol krajský súd nečinný v období od 29. júna 2005 do 7. júla 2008 v trvaní viac ako tri roky. Celková dĺžka nečinnosti okresného súdu trvá viac ako päť rokov.

Aj predseda krajského súdu priamo uznal objektívne priet'ahy v súdnom konaní v liste sp. zn. Spr. 93/08 z dôvodu personálnych zmien na krajskom súde. Z dôvodu stáže na Najvyššom súde Slovenskej republiky a Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky došlo k prerozdeleniu veľkého množstva obchodných vecí medzi sudcov obchodného kolégia.

Obranu krajského súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou priet'ahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt

požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Ústavný súd hodnotí obdobie absolútnej nečinnosti krajského súdu ako zbytočný priet'ah v trvaní viac ako päť rokov.

2. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

3. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

4. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk z dôvodu, že činnosti krajského súdu nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa obrátila na štátny orgán. Svoju žiadosť odôvodňuje ďalej tým, že „... úkony, ktoré doposiaľ učinila vo veci samej, boli márne a zbytočné, jej postavenie sa nijako nezlepšilo a napriek snahe, ktorú vyvinula, je súdom prehliadaná.

...

Prislúcha jej však konštatovať narušenie princípov rovnosti, právnej istoty, opodstatnenosti samotného práva domáhať sa svojich práv na súde, keď v konečnom dôsledku sa pre plynutie času svojich práv domôcť nemôže.“

Vzhľadom na okolnosti danej veci (najmä na neprimeranú dĺžku konania pred krajským súdom, na jej predmet a význam pre účastníkov konania) ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťúčením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky (pozri body 1.1 až 1.4 tejto časti), ako aj na predmet konania považuje za primerané v sume 80 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

5. Ústavný súd ďalej uvádza, že v konaní pred ústavným súdom platí podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde zásada, že účastník konania uhradza trovy konania zo svojho. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľky. Právna zástupkyňa sťažovateľky vykonala tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie zo 17. septembra 2008 a 22. októbra 2008. Odmena za jeden úkon právnych služieb (v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov) za rok 2008 je jedna šestina z výpočtového základu 19 056 Sk, t. j.

3 176 Sk a trikrát režijný paušál 190 Sk. Za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom patrí advokátke odmena v celkovej sume 10 098 Sk.

Keďže ústavný súd po splnení podmienok ustanovil sťažovateľke právnu zástupkyňu na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, uložil Kancelárii ústavného súdu uhradiť ustanovenej právnej zástupkyňi trovy právneho zastúpenia.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľkou rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde sa na konanie pred ústavným súdom použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 148 ods. 1 OSP štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom na uvedené ústavný súd zároveň uložil krajskému súdu povinnosť uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia na účet ústavného súdu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľkou rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2008

